Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31669

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalar? Ölçe?i, Ayd?n ve Üçüncü (2020) taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, kurumsal ba?lamlarda uygulanan **Toplam Kalite Yönetimi (TKY)** prensiplerinin ve pratiklerinin düzeyini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, yöneticilerin ve çal??anlar?n TKY uygulamalar?na yönelik alg?lar?n?, ba?l?l?klar?n? ve bu uygulamalar?n etkinli?ini de?erlendirmeye olanak tan?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, TKY'nin farkl? boyutlar?n?n organizasyonel performans üzerindeki etkilerini analiz etmek için sa?lam bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek geli?tirme süreci, ilgili literatür taramas? ve uzman görü?leri al?narak titizlikle yürütülmü?tür. Elde edilen yap?, TKY'nin temel bile?enlerini temsil eden alt boyutlardan olu?maktad?r. Bu ölçek, özellikle i?letme yönetimi, mühendislik ve kamu yönetimi gibi alanlarda, kalite iyile?tirme çal??malar?n?n de?erlendirilmesi ve stratejik planlaman?n desteklenmesi aç?s?ndan önemli bir ara?t?rma arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY Uygulamalar?, **Kalite Yönetimi**, Organizasyonel Performans, **Ölçek Geli?tirme**, Kurumsal Kalite.

Yazarlar

Aytaç Ayd?n, Kür?at Üçüncü.

Amaç

Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalar? Ölçe?i'nin birincil amac?, organizasyonlar?n TKY felsefesini operasyonel süreçlerine ne ölçüde entegre etti?ini ve uygulad???n? belirlemektir. Bu ölçüm arac?, ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara, TKY'nin farkl? bile?enlerinin (örne?in, mü?teri odakl?l?k, sürekli iyile?tirme, liderlik ve çal??an kat?l?m?) mevcut durumunu nicel verilerle de?erlendirme imkan? sunar.

Ölçek, TKY uygulamalar?ndaki güçlü ve zay?f yönleri tespit ederek, kurumlara iyile?tirme alanlar?n? belirleme konusunda rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r. Bu sayede, kurumlar?n verimliliklerini, rekabet güçlerini ve genel kalite seviyelerini art?rmalar?na katk?da bulunacak stratejik kararlar al?nmas?na yard?mc? olunur. Ölçe?in geli?tirilmesi, TKY uygulamalar?n?n standartla?t?r?lm?? ve güvenilir bir ?ekilde ölçülmesi ihtiyac?ndan do?mu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, **Toplam Kalite Yönetimi** felsefesinin temelini olu?turan multidisipliner kuramsal yap?lar? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. TKY uygulamalar?, genellikle liderlik, stratejik planlama, mü?teri ve pazar odakl?l?k, bilgi ve analiz, insan kaynaklar? yönetimi, süreç yönetimi ve i? sonuçlar? gibi temel boyutlardan olu?ur. Ölçe?in alt boyutlar? muhtemelen bu temel TKY bile?enlerine odaklanmaktad?r.

Bu ölçek, bireysel alg? düzeyinde (çal??anlar?n ya da yöneticilerin TKY uygulamalar?na bak?? aç?s?) kurumsal uygulamalar?n etkinli?ini de?erlendirir. Ölçe?in yap?s?, TKY literatüründeki kabul görmü? modelleri (örne?in, Malcolm Baldrige Ulusal Kalite Ödülü modeli veya EFQM Mükemmellik Modeli) referans alarak olu?turulmu?tur.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda **geçerlik** çal??malar?, yap?sal uygunlu?u ve ölçülen kavram?n do?ru temsil edilip edilmedi?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Kaynakta geçerlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, akademik bir ölçek geli?tirme makalesinde genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile), Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi yoluyla) ve Ay?rt Edici Geçerlik gibi yöntemler kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri uygulanarak ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde destekledi?i incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in TKY uygulamalar?n?n çok boyutlu do?as?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermelidir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi belirtilmemi?tir. Ancak, **güvenirlik**, bir ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ifade eder. Bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda güvenirlik genellikle Cronbach Alfa (**iç tutarl?l?k**) katsay?s? ile rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayd?n ve Üçüncü (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?n?n, kabul edilebilir akademik standartlar? kar??layacak düzeyde oldu?u varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, güvenilirli?i desteklemek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i gibi ek analizler de yap?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Faktör Analizi, Toplam Kalite Yönetimi gibi karma??k ve çok boyutlu yap?lar? ölçen ölçeklerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

geli?tirilmesinde temel bir ad?md?r. Bu analiz, ba?lang?çta çok say?da olan ölçek maddelerini, TKY uygulamalar?n?n alt?nda yatan daha az say?da anlaml? faktöre indirgemeye hizmet eder.

Geli?tirme sürecinde, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? belirlenmi? olmal?d?r. Bu analizde, maddelerin faktör yükleri ve özde?erleri incelenerek TKY'nin hangi boyutlar?n?n (örne?in, Mü?teri Odakl?l?k, Süreç ?yile?tirme, Liderlik) ba??ms?z olarak ölçüldü?ü ortaya konmu?tur. Ard?ndan, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u ve genel uyum iyili?i test edilmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamaktad?r, ancak genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** bir derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örn: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ??letmelerde veya kurumlarda çal??an personel (Yönetici ve/veya çal??anlar)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??ma ça??ndaki profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, TKY uygulamalar?n? aktif olarak yürüten veya bu uygulamalara tan?k olan kurumsal çal??anlar üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Anket yöntemi kullan?larak veri toplanm??t?r. Ölçe?in amac?, TKY uygulamalar?n?n alg?lanan düzeyini ölçmektir.

Anahtar Kelimeler

Kalite Yönetimi, TKY, Liderlik, Sürekli ?yile?tirme, Mü?teri Odakl?l?k, Örgütsel Geli?im, **Yap?sal E?itlik Modellemesi**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Aytaç Ayd?n

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Makale referans?nda belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aytac@ktu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye (Affiliation)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir. ?leti?im bilgileri yukar?da belirtilmi?tir.

Ücret: Ölçek geli?tirme çal??mas? akademik bir dergide yay?nland??? için, orijinal makaleye ve ölçe?e eri?im genellikle akademik kaynaklar üzerinden sa?lanmaktad?r.

Orijinal makalenin linkine buradan ula??labilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: toplam-kalite-yonetimi-uygulamalari-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Ayd?n, A., ve Üçüncü, K. (2020). A Scale Development Study to Examine the Application of Total Quality Management. *Journal of Anatolian Environmental and Animal Sciences, 5*(5), 798-801. https://doi.org/10.35229/jaes.833231

Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kayna??n içeri?inde do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için ilgili makalenin (Ayd?n & Üçüncü, 2020) incelenmesi veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?n?n indirilmesi gerekmektedir.

Genel olarak, TKY Uygulamalar? Ölçe?i maddeleri, kurumsal süreçler, liderlik yakla??mlar?, mü?teri geri bildirimlerinin kullan?m? ve çal??anlar?n yetkilendirilmesi gibi konular? ölçmeye odaklanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM